

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés Elnökétől
H-4400 Nyíregyháza, Hősök tere 5.

ÁLT/442-1/2022.

Döntéshozatal:
egyszerű többség

T Á J É K O Z T A T Ó

– a Megyei Közgyűléshez –

a háziorvosi ügyeleti ellátás működtetésének aktuális helyzetéről

A tájékoztatót

összeállította

Dr. Székely Tibor

törvényességi szempontból
ellenőrizte

Dr. Papp Csaba

Tisztelt Megyei Közgyűlés!

A jelen tájékoztatóban a testület elé terjesztett téma alapvetéseként elmondható, hogy az alapellátási ügyeleti ellátórendszer átalakításához – az országosan egységes ügyeleti ellátás biztosításához – azonos szempontok szerinti ügyeleti ellátás megszervezése szükséges.

Erre kiváló támpontot ad a másfél éve tartó Hajdú-Bihar megyei pilot program, amelynek lényege, hogy a rendelési idő végétől a háziiorvosi ügyeletet az Országos Mentőszolgálat (a továbbiakban: OMSZ) szervezi és látja el. A tapasztalatokra alapozva megállapítható, hogy este 10 és reggel 6 óra között gyakorlatilag csak sürgősségi ellátás, illetve mentési feladat merül fel a háziiorvosi ügyeletben, a délutáni időszakban 22:00-ig viszont az ügyeleti feladatok, vagyis a sürgős esetek mellett szabályos háziiorvosi tevékenység is folyik.

Jelenleg az önálló orvosi tevékenységről szóló 2000. évi II. törvény alapján az önkormányzat és a háziorvos között kötött feladat-ellátási szerződésben kell rögzíteni az ügyeleti feladatokban való részvétel rendelkezéseit, azonban ez számos esetben nem történik meg. A gyakorlatban a feladat-ellátási szerződésben nem határozzák meg pontosan a részvétel módját, idejét, így a háziorvos számos esetben nem is vállalja el az ügyeleti feladatokat.

Az önkormányzat ezért háziiorvosi ügyeleti szolgáltatót bíz meg az ügyeleti feladatok biztosítására, esetenként többletfinanszírozással. Ahol ez nem megoldható, azon a településen a háziiorvosi ügyeletet vállalók többletterhelése jelentkezik.

Ennek az a következménye, hogy a működés nem optimális, nincs fölötte minőségi kontroll, illetve az ezzel kapcsolatban kiáramló pénz sem ismert.

Ennek következtében – a fent jelzett pilot alapján – úgy kerülhet megszervezésre az ügyeleti ellátás, hogy a városi kórház koordinálásával minden járásban, a járásközpontban háziiorvosi ügyelet lesz, amit a járásban dolgozó háziorvosok végeznek, illetve hétvégén és ünnepnapon is napi 6 órában (8:00-14:00) biztosítanak. Az ettől eltérő időkben, tehát hétköznap 22:00-08:00-ig, illetve hétvégén és ünnepnapokon 14:00-08:00-ig az OMSZ biztosítja az ügyeletet a járás létszámától és a szolgálat igénybevételétől függően diszpécser szolgálattal, vagy központi kivonulással, vagy helyi járási kivonulással, orvossal, mentőtiszttel, vagy APN-nel (magasan kvalifikált, kompetenciáikat pontosan ismerő, egy adott szegmensben orvosi szinten képzett szakember). Ha az ellátás mentőtiszttel, vagy egyetemet végzett ápolóval történik, akkor a telemedicínás konzíliumot ők biztosítják.

Fentiek alapján a háziorvosi ellátás és az ügyelet – az önkormányzati érdekszövetségek által támogatottan, sőt kifejezetten kérten – az alábbiak szerint szerveződhetne:

- 08:00-16:00-ig hétköznap a háziorvos saját rendelőjében, a területéhez vagy a praxisközösség területéhez tartozó betegek háziorvosi ellátása (pl. szűrés, vizsgálat, beutaló, receptírás),
- 16:00-22:00-ig, illetve hétfévén és ünnepnapon 08:00-14:00-ig a háziorvos ügyeletet lát el a járási szakrendelő területén, azon városi kórház szervezésében, amelyhez a járás területileg tartozik.
- 22:00-08:00-ig, illetve hétfévén 14:00-08:00-ig a háziorvosi jellegű sürgős esetekre vonatkozó orvosi ügyeletet az OMSZ biztosítja.
- 16:00-08:00-ig, illetve hétfévén és ünnepnapon folyamatosan az OMSZ diszpécserközpontja osztályozza a feladatokat és jelzi a háziorvos számára a helyszínre vonulási igényt.

Ebben a rendszerben az ügyeleti rendszer biztosítása az önkormányzatoktól az OMSZ-hoz kerül át.

Érzékelve, hogy a háziorvosi ellátás és az ügyelet biztosításának kérdése, a rendszer átalakításának szükségessége és időszerűsége Szabolcs-Szatmár-Bereg megye lakóit és egészségügyi szolgáltatóit is érintő alapvető kérdés, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés már két alkalommal is tárgyalt a témához tartozó napirendi pontot.

A testület a 88/2020. (X.20.) önkormányzati határozatában döntött az orvosi ügyeleti ellátással kapcsolatos javaslatok tárgyában felterjesztési jog gyakorlásáról, melyben az orvosi ügyeleti ellátással kapcsolatos problémák megoldása érdekében javasolta, hogy az állam vegye át a feladat ellátását, illetve amennyiben az állam nem kívánja átvállalni a feladat ellátását javasolta, hogy vizsgálja felül az orvosi ügyeleti ellátás pénzügyi finanszírozásának jelenlegi rendszerét és hozza meg azokat – akár a háziorvosi rendszert, akár a települési önkormányzatokat érintő – döntéseket, melyek eredményeként a települési önkormányzatok számára finanszírozási nehézségek nélkül megoldhatóvá válik az orvosi ügyeleti ellátás biztosítása. A fentiek érdekében felkérte az emberi erőforrások miniszterét és a pénzügyminisztert a felterjesztésben foglalt javaslatokkal összefüggő intézkedések megtételére, döntések meghozatalára és eljárások lefolytatására.

A testület a 2021. október 7. napján megtartott ülésén előterjesztésben tárgyalta a háziorvosi ügyeleti ellátás működtetésének aktuális helyzetéről szóló tájékoztatót. Az anyagban bemutatásra kerültek a fent hivatkozott határozat meghozatala óta eltelt időben megtett azon lépések, megtartott egyeztetések, melyek a háziorvosi ügyelet fenntartásának államhoz kerülését voltak hivatottak előmozdítani, illetve tájékoztattam a megyei közgyűlést arról, hogy 2021. július

1-től Hajdú-Bihar megyében modellprogram keretében a sürgősségi alapellátási ügyeleti rendszer az Országos Mentőszolgálat irányítása alatt kezdte meg működését, mely első lépés az egységes ügyeleti és sürgősségi rendszer kialakítása felé.

Ekkor kijelenthető volt, hogy a fentiek – többek között Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye Közgyűlésének az orvosi ügyeleti ellátással kapcsolatos javaslatáról szóló felterjesztésének – hatására a háziorvosi ügyelet ellátás kérdésköre elmozdult a holtpontról; s hogy reményeink szerint a Hajdú-Bihar megyei modell – a jogalkotói szándék szerinti jogszabályalkotással – országos gyakorlattá válhat. Mindezek alapján a testület a háziorvosi ügyeleti ellátás működtetésének aktuális helyzetéről szóló 66/2021. (X.7.) önkormányzati határozatában egyhangúlag azzal a kéréssel fordult Magyarország Kormányához, hogy a háziorvosi ügyeleti ellátást Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében 2022. január 1. napjától az Országos Mentőszolgálat vegye át a Hajdú-Bihar megyei tapasztalatok alapján.

Az elmúlt egy évben – a háziorvosi ügyeleti ellátás racionalizálása és a települési önkormányzatok által finanszírozási nehézségek nélkül történő biztosítása, mint a megyei Közgyűlés által is támogatott cél elérése érdekében – tovább folyt az az előkészítő munka, mely a feladat ellátásában az állami szerepvállalás fokozását célozta, végső soron az Országos Mentőszolgálat feladat- és hatáskörébe utalva ezen tevékenységet.

A megalapozó egyeztetések lefolytatása, a feladatellátás új rendszere részleteinek kidolgozása után 2022. november 15. napján az Országgyűlés számára benyújtásra került a parlament.hu honlapon már elérhető T/2031. irományszámú, „Egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról” című törvényjavaslat.

A törvényjavaslat 16. §-a értelmében az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény egy új 6/A. §-szal egészül ki, mely kimondja, hogy az állami mentőszolgálat gondoskodik – az 5. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt kivétellel – az egészségügyi alapellátáshoz kapcsolódó háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásról.

A törvényjavaslat 22. §-a szerint a 6/A. §-ban foglaltakat 2023. december 31-ig az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

- Az állami mentőszolgálat a 6/A. §-ban foglalt feladatát ott látja el, ahol a háziorvosi, házi gyermekorvosi ügyeleti ellátásra a települési önkormányzat nem rendelkezik egyéb egészségügyi szolgáltatóval kötött megállapodással, és a települési önkormányzat az ügyeleti ellátásra megállapodást köt az állami mentőszolgálattal, ha az erre irányuló kezdeményezését az állami mentőszolgálat elfogadja; továbbá ott, ahol az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 232/D. § (8) bekezdése szerinti zárónapon a 232/D. § (4) bekezdése szerinti ügyeleti ellátási feladatról a települési önkormányzat az állami mentőszolgálat útján gondoskodik.

- 2023. július 1-jétől a települési önkormányzattal kötött megállapodás hiányában is az állami mentőszolgálat látja el az ellátást ott is, ahol a települési önkormányzat az egyéb egészségügyi szolgáltatóval kötött, ellátásra vonatkozó megállapodást megszünteti vagy az egyéb okból megszűnik; továbbá Budapest kivételével a települési önkormányzat – az előző pontban foglalt kivétellel – nem köthet az ellátásra új megállapodást.
- A települési önkormányzat által kötött ellátási megállapodások 2024. január 1-jén hatályukat veszítik.

A megyei közgyűlés hivatkozott önkormányzati határozataiban megfogalmazott javaslataival, illetve kezdeményezésével összhangban a törvényjavaslat preambuluma és indokolása is hangsúlyozza, hogy a javasolt módosítások a kiszámítható, állandó helyen elérhető orvosi ügyeleti ellátás biztosítása, valamint az Országos Mentőszolgálat országos ügyeleti ellátásban betöltött szerepének bővítése, illetve erősítése érdekében történnek. Az ügyeleti ellátás biztosítása ténylegesen 2023. július 1-jétől válik az állami mentőszolgálat feladatává, mely időponttól a települési önkormányzat nem köthet ezekre az ellátásokra új megállapodást, a korábbi megállapodások pedig 2024. január 1-jétől hatályukat veszítik. Az ún. átmeneti időszak megfelelő felkészülési időt biztosít a települési önkormányzatok számára a hatályos szerződések kifuttatására.

Megítélésem szerint a törvényjavaslat Országgyűlés általi elfogadása esetén az elkövetkező bő egy évben a háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás olyan új rendszerének kiépülésére nyílik lehetőség, mely a települési önkormányzatok és természetesen a szolgáltatásokat igénybe vevő lakosság megelégedésére tudja betölteni rendeltetését.

Fentiekre tekintettel indítványozom, hogy mintegy egységben a megyei közgyűlés ezen témában korábban meghozott döntéseivel a testület határozatban fejezze ki támogató egyetértését a háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás rendszerének tervezett törvényi átalakítása mellett.

Kérem a Tisztelt Megyei Közgyűlést, hogy tárgyalja meg a tájékoztatót és fogadja el a mellékelt határozat-tervezetet.

Nyíregyháza, 2022. november 25.

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK
.../2022. (XI.29.)
önkormányzati határozata

a háziorvosi ügyeleti ellátás működtetésének aktuális helyzetéről

A Megyei Közgyűlés

1. támogatja az Országgyűlés számára benyújtott T/2031. irományszámú, „Egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról” című törvényjavaslatot;
2. támogató egyetértését fejezi ki a háziorvosi és házi gyermekorvosi ügyeleti ellátás új rendszerének kiépítésével kapcsolatban.

A határozatot kapja:

1. Dr. Pintér Sándor, belügyminiszter,
Belügyminisztérium, 1903 Budapest, Pf. 314.
2. Dr. Kocsis Máté, a Fidesz - Magyar Polgári Szövetség parlamenti
frakcióvezetője
1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
3. Megyei Önkormányzati Hivatal, Helyben

Nyíregyháza, 2022. november 29.